

تابع

تابع - تابع خطی

$$f = \{(1, 2), (3, 4), (1, a), (3, a + b)\}$$

مفهوم تابع:

مجموعه‌ای از زوج‌های مرتب است که در آن مولفه‌های اول (دامنه) و مولفه‌های دوم (بردا) و اگر مولفه‌های اول مساوی باشند حتماً مولفه‌های دوم هم برابرند. (از نظر نموداری تابعی است که محور y ها را در یک نقطه قطع کند).
تعیین مقدار تابع: اگر به جای x در تابع مقدار عددی قرار دهیم حاصل آن را مقدار تابع می‌گویند.

مثال اگر $f(x) = 2x^3 + 1$ باشد مقدار $f(-2) = 2(-2)^3 + 1 = -16 + 1 = -15$

بنابراین $-16 + 1 = -15$

تابع خطی (ضابطه تابع):

اگر $A \begin{vmatrix} x_1 \\ y_1 \end{vmatrix}$ و $B \begin{vmatrix} x_2 \\ y_2 \end{vmatrix}$ روی دو نقطه محور مختصات باشند.

$$m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1}$$

شیب خط:

$$y_2 - y_1 = m(x_2 - x_1)$$

معادله خط گذرنده (ضابطه تابع):

مجموعه نکات

منظور از عرض از مبدا یعنی به جای $x = 0$ قرار دهیم و طول از مبدأ به جای $y = 0$ قرار دهیم.

$$m_1 = m_2$$

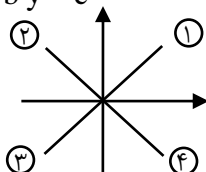
دو خط موازی یعنی شیب‌هایشان مساوی باشند.

$$m_1 = \frac{-1}{m_2}$$

دو خط عمود یعنی شیب‌هایشان عکس و قرینه باشد.

برای تعیین نقطه تلاقی دو خط از دستگاه دو معادله دو مجهول استفاده می‌کنیم.

$$\begin{cases} ax + by = c \\ a'x + b'y = c' \end{cases}$$

نیمساز ناحیه اول و سوم $y = x$ و نیمساز ناحیه دوم و چهارم $y = -x$ است.

$$AB = \sqrt{(x_2 - x_1)^2 + (y_2 - y_1)^2}$$

فاصله دو نقطه $A \begin{vmatrix} x_1 \\ y_1 \end{vmatrix}$ و $B \begin{vmatrix} x_2 \\ y_2 \end{vmatrix}$ را خواسته باشند

تست ۱: اگر رابطه $\{(3, a+2b), (5, 4), (7, 2), (3, 7), (5, 2a-b)\}$ یک تابع باشد $a^2 - b^2$ کدام است؟ (دقیق ۹۸)

۶ (۴)

۵ (۳)

۴ (۲)

۲ (۱)

(دقیق ۹۲)

تست ۲: اگر $f(x) = \sqrt{|2x-5|}$ باشد مقدار $f(-2) + 2f(\frac{1}{2})$ کدام است؟

۷ (۴)

۶ (۳)

۵ (۲)

۴ (۱)

(فارج ۹۳)

تست ۳: اگر $f(x) = \sqrt{x^2 - 6x + 10}$ باشد $f(3 + 2\sqrt{6})$ کدام است؟

۶ (۴)

۲ + $\sqrt{6}$ (۳)

۵ (۲)

۴ (۱)

(فارج ۹۵)

تست ۴: عرض از مبدأ خط گذرا بر دو نقطه $(3, -2)$ و $(1, 2)$ کدام است؟

۵ / ۵ (۴)

۵ (۳)

۴ / ۵ (۲)

۴ (۱)

تست ۵: تابع خطی که از نقطه $A(2, -3)$ می‌گذرد و شیب آن $-\frac{5}{4}$ است. مقدار $f(4)$ چقدر است؟

-۱۲ (۴)

۱۲ (۳)

-۸ (۲)

۸ (۱)

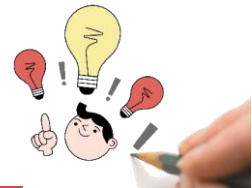

تست ۶: خط d از نقطه $A(-2, 4)$ و نقطه تلاقی دو خط به معادلات $2x + y = 5$ و $3y - x = 6$ گذشته است.

(سراسری ۹۷)

شیب خط d کدام است؟

- ۱) -2 ۲) -1 ۳) 1 ۴) 2

تمرینات

(فارج ۹۵)

۱- در تابع با ضابطه $f(x) = \sqrt{-2x^2 + 8x + 7}$ مقدار $f(2 - \sqrt{3})$ کدام است؟

- ۱) 1 ۲) 2 ۳) 3 ۴) 6

(فارج ۸۶)

۲- در تابع با ضابطه $f(x) = ax^2 + bx - 2$ با شرط $f(1) = -3$ و $f(3) = 7$ مقدار b کدام است؟

- ۱) -3 ۲) -2 ۳) -1 ۴) 1

(فارج ۹۷)

۳- اگر $f(x) = x\sqrt{2 + |x|}$ باشد مقدار $f(2) + 4f(-\frac{1}{4})$ کدام است؟

- ۱) 2 ۲) $\frac{2}{5}$ ۳) 3 ۴) $\frac{3}{5}$

(فارج ۸۹)

۴- اگر $f(x) = x^2 - 3x + 2$ باشد آن گاه $f(x+2) - f(x-2)$ کدام است؟

- ۱) $4(x-3)$ ۲) $4(x-2)$ ۳) $4(2x-1)$ ۴) $4(2x-3)$

(سراسری ۸۸)

۵- خطی که از دو نقطه $A(2, 5)$ و $B(-4, 1)$ می‌گذرد محور y ها را با کدام عرض قطع می‌کند؟

$\frac{2}{3} (4)$

$\frac{1}{3} (3)$

$\frac{2}{3} (2)$

$\frac{1}{3} (1)$

۶- خط d از نقطه $A(2, -3)$ موازی خط گذرا بر دو نقطه $(0, 5)$ و $(2, 1)$ رسم شده است. خط d محور xها را با کدام عرض قطع می‌کند؟ (فارج ۹۷)

$3 (4)$

$1 (3)$

$-1 (2)$

$-2 (1)$

۷- شیب خط گذرا بر مبدأ مختصات و نقطه برخورد دو خط به معادلات $2y - 3x = 12$ و $3y + x = 7$ کدام است؟ (دافل ۹۶)

$\frac{4}{3} (4)$

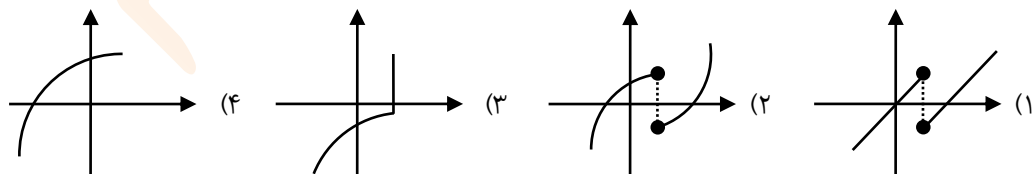
$\frac{7}{3} (3)$

$-\frac{3}{4} (2)$

$-\frac{3}{2} (1)$

(فارج ۹۸)

۸- کدام نمودار نمایش یک تابع است؟

نمودار تابع درجه دوم (سهمی)

اگر ضریب x^2 یعنی a مثبت باشد سهمی روبه بالا

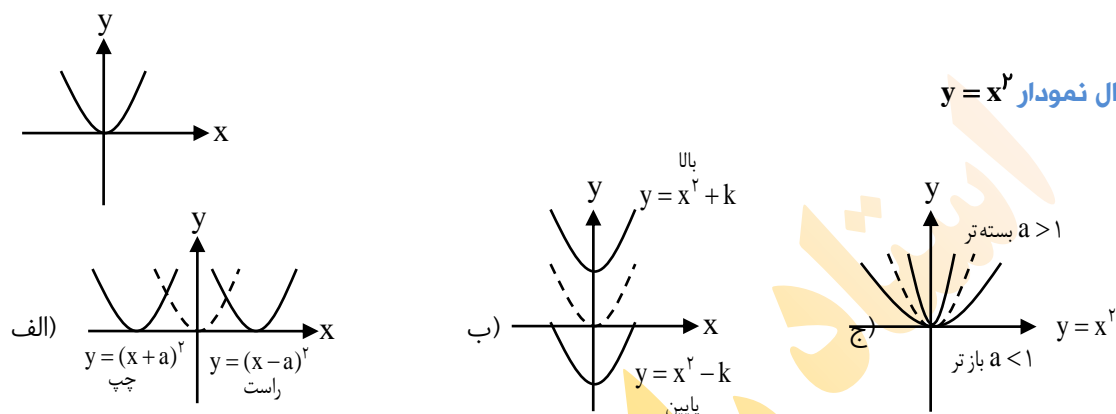
اگر ضریب x^2 منفی باشد سهمی رو به پایین است. $y = ax^2 + bx + c$

محور تقارن $x_s = \frac{-b}{2a}$ و $y_s = \frac{4ac - b^2}{4a}$ می‌باشد

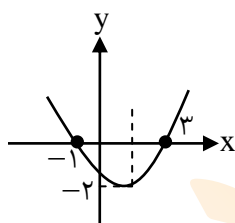
همچنین برای پیدا کردن y_s می‌توان x_s را در معادله سهمی جایگذاری کرد، $S(x_s, y_s)$ رأس سهمی است.

محل برخورد سهمی با محور x ها یعنی $y = 0$ و محل برخورد سهمی با محور y ها یعنی $x = 0$ است.

روش انتقال نمودار $y = x^2$

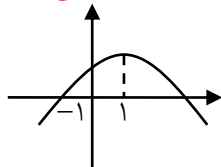

تست ۱: معادله سهمی شکل زیر کدام است؟ (انسانی ۹۵)

- (۱) $y = x^2 - x - 3$
- (۲) $y = 2x^2 + x - 1$
- (۳) $y = \frac{1}{4}x^2 + x + \frac{3}{4}$
- (۴) $y = \frac{1}{4}x^2 - x - \frac{3}{4}$

(انسانی ۹۶)

تست ۲: شکل زیر نمودار تابع $y = -2x^2 + ax + b$ است. b کدام است؟

- (۱) ۲
- (۲) ۴
- (۳) ۵
- (۴) ۶

تست ۳: خط $x = 1$ محور تقارن سهمی به معادله $f(x) = -2x^2 + bx + c$ است. این سهمی محور y ها را در

(فارج ۹۰)

نقطه‌ای به عرض ۳ قطع می‌کند عرض رأس سهمی کدام است؟

- (۱) ۳/۵
- (۲) ۴
- (۳) ۴/۵
- (۴) ۵

تست ۴: رأس سهمی $y = 2x^2 - 4x + c$ روی خطی $f(x) = 2x - 3$ قرار دارد c کدام است؟